

ROVNOSŤ MEDZI MUŽMI A ŽENAMI

Rovnosť medzi ženami a mužmi je jedným z cieľov Európskej únie. Právne predpisy, judikatúra a zmeny zmlúv postupne pomohli upevniť túto zásadu a uplatňovať ju v EÚ. Európsky parlament vždy horlivo zastával zásadu rovnosti medzi mužmi a ženami.

PRÁVNY ZÁKLAD

Od roku 1957 je súčasťou európskych zmlúv zásada, že muži a ženy by za rovnakú prácu mali dostávať rovnakú odmenu (v súčasnosti: článok 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – ZFEÚ). Článok 153 ZFEÚ umožňuje EÚ prijímať opatrenia v širšej oblasti rovnakých príležitostí a rovnakého zaobchádzania v otázkach zamestnania a povolania a v tomto rámci sa prostredníctvom článku 157 ZFEÚ povoľujú pozitívne opatrenia na posilnenie postavenia žien. Okrem toho článok 19 ZFEÚ umožňuje prijať právne predpisy na boj proti všetkým formám diskriminácie vrátane diskriminácie na základe pohlavia. Právne predpisy proti obchodovaniu s ľuďmi, najmä so ženami a deťmi, boli prijaté na základe článkov 79 a 83 ZFEÚ a program Práva, rovnosť a občianstvo financuje na základe článku 168 ZFEÚ okrem iného aj opatrenia prispievajúce k boju proti násiliu páchanému na ženách.

CIELE

Európska únia je založená na súbore hodnôt, medzi ktoré patrí rovnosť, a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami (článok 2 a článok 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii – ZEÚ). Tieto ciele sú zakotvené aj v článku 21 Charty základných práv Európskej únie. Okrem toho sa v článku 8 ZFEÚ zveruje Únii úloha odstraňovať nerovnosti a podporovať rovnosť medzi mužmi a ženami prostredníctvom všetkých svojich činností (táto koncepcia je tiež známa ako „uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti“). Únia a členské štáty sa podľa vyhlásenia č. 19, ktoré je pripojené k záverečnému aktu medzivládnej konferencie, ktorá prijala Lisabonskú zmluvu, budú zameriavať „na boj proti všetkým formám domáceho násillia (...), na predchádzanie a odstránenie týchto trestných činov, ako aj na podporu a ochranu obetí“.

DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY

A. Hlavné právne predpisy

Medzi právne predpisy EÚ, zväčša prijaté v rámci riadneho legislatívneho postupu, patrí:

- smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením,
- smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok,
- smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu,
- v roku 2006 množstvo bývalých legislatívnych aktov zrušila a nahradila smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006^[1] o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (prepracované znenie). V tejto smernici sa vymedzuje priama a nepriama diskriminácia, obťažovanie a sexuálne obťažovanie. Zároveň sa ňou povzbudzujú zamestnávateľi, aby prijímali preventívne opatrenia na boj proti sexuálnemu obťažovaniu, sprísňujú postihy za diskrimináciu a zabezpečuje vytvorenie orgánov členských štátov zodpovedných za podporovanie rovnakého zaobchádzania medzi ženami a mužmi. V súčasnosti sa Parlament usiluje o revíziu ustanovení tejto smernice týkajúcich sa rovnakej odmeny^[2] a pripravuje správu o vykonávaní na základe niekoľkých štúdií, ktoré zadala výskumná služba Európskeho parlamentu (EPRS),
- smernica Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES,
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS,
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV. Táto smernica stanovuje aproximáciu sankcií za obchodovanie s ľuďmi v členských štátoch a podporné opatrenia pre obeť a takisto vyzýva členské štáty, aby zvažili „prijatie opatrení, ktorými sa medzi trestné činy zaradiť využívanie služieb, ktoré tvoria predmet vykorisťovania, ak sa tieto služby využívajú s vedomím, že daná osoba je obeťou [obchodovania s ľuďmi]“ s cieľom znížiť dopyt; takisto ustanovuje úrad európskeho koordinátora pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi,
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 ustanovujúca európsky ochranný príkaz s cieľom chrániť osobu voči trestnému

[1]Táto prepracovaná smernica tiež zrušuje smernicu 76/207/EHS, ktorá bola zmenená smernicou 2002/73/ES.

[2]Pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 24. mája 2012 s odporúčaniami pre Komisiu o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty – Ú. v. EÚ C 264 E, 13.9.2013, s. 75.

činu inej osoby, ktorý môže ohroziť jej život, telesnú alebo duševnú integritu, dôstojnosť, osobnú slobodu alebo sexuálnu integritu a umožňujúca, aby príslušný orgán v inom členskom štáte aj naďalej chránil danú osobu na území tohto iného členského štátu; túto smernicu dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach, ktoré zabezpečuje, že občianske ochranné opatrenia sú uznávané v celej EÚ,

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV.

B. Pokrok v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (SDEÚ)

SDEÚ zohráva významnú úlohu v podpore rovnosti medzi mužmi a ženami. Najvýznamnejšími rozsudkami sú:

- rozsudok Defrenne II z 8. apríla 1976 (vec 43/75): Súdny dvor uznal priamy účinok zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy a rozhodol, že táto zásada sa nevzťahuje iba na postup verejných orgánov, ale jej platnosť sa rozširuje aj na všetky dohody, ktoré sa zameriavajú na kolektívnu reguláciu platenej práce,
- rozsudok Bilka z 13. mája 1986 (vec C-170/84): Súdny dvor rozhodol, že opatrenie na vylúčenie zamestnancov s čiastočným pracovným úväzkom zo zamestnaneckého dôchodkového systému predstavovalo „nepriamu diskrimináciu“, ak sa týkalo oveľa väčšieho počtu žien než mužov, a bolo preto v rozpore s článkom 119 EHS; výnimku tvorili prípady, keby sa dokázalo, že vylúčenie sa zakladalo na objektívne odôvodnených faktoroch, ktoré nijako nesúvisia s diskrimináciou na základe pohlavia,
- rozsudok Barber zo 17. mája 1990 (vec C-262/88): Súdny dvor rozhodol, že všetky formy zamestnaneckého dôchodkového systému predstavujú odmenu na účely pôvodného článku 119, a preto sa na ne vzťahuje zásada rovnakého zaobchádzania. Súdny dvor rozhodol, že muži by mali mať možnosť uplatniť svoje dôchodkové práva alebo práva na pozostalostný dôchodok po dosiahnutí rovnakého veku ako ich kolegyne,
- rozsudok Marschall z 11. novembra 1997 (vec C-409/95): Súdny dvor vyhlásil, že vnútroštátny predpis, ktorý v prípade, keď je v určitom odvetví menej žien ako mužov, vyžaduje, aby pri postupe v zamestnaní dostávali prednosť ženské kandidátky („pozitívna diskriminácia“), nie je v rozpore s legislatívou Spoločenstva, pod podmienkou, že táto výhoda nie je automatická a že mužským uchádzačom sa zaručuje posúdenie a nie sú vopred vylúčení z podávania žiadostí,
- rozsudok Test Achats z 1. marca 2011 (vec C-236/09): Súdny dvor vyhlásil článok 5 ods. 2 smernice Rady 2004/113/ES za neplatný, pretože je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu. V dôsledku toho sa na mužov a ženy musí uplatňovať rovnaký systém poistno-matematického výpočtu pri určovaní výšky poistného a poistného plnenia na účely poistenia,

- rozsudok Korwin-Mikke z 31. mája 2018 (veci T-770/16 a T-352/17): Súdny dvor rozhodol v prospech zrušenia sankcií uložených Európskym parlamentom krajne pravicovému poľskému poslancovi Európskeho parlamentu [Januszovi Korwinovi-Mikkemu](#) za sériu kontroverzných poznámok prednesených na plenárnej schôdzi. Vo svojom rozsudku Súdny dvor uviedol, že zatiaľ čo sloboda prejavu predstavuje základné právo, ktoré sa musí chrániť, podľa rokovacieho poriadku Parlamentu môže inštitúcia penalizovať poslancov EP, ale len vtedy, ak ich poznámky „narúšajú rokovanie alebo predstavujú vážnu hrozbu pre spoločnosť, ako napríklad podnecovanie k násiliu alebo rasovej nenávisti“. V tejto súvislosti bol rokovací poriadok nedávno upravený. Predsedníctvo prijalo 2. júla 2018 Kódex vhodného správania poslancov Európskeho parlamentu pri výkone ich funkcií ako prílohu k novému rokovaciemu poriadku.

C. Najnovší vývoj

Ďalej sa uvádza prehľad najnovších opatrení EÚ v oblasti rovnosti medzi mužmi a ženami:

1. Viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2014 – 2020 a program Práva, rovnosť a občianstvo

Program Práva, rovnosť a občianstvo bol vytvorený na financovanie projektov zameraných na dosiahnutie rodovej rovnosti a ukončenie násillia páchaného na ženách (nariadenie (EÚ) č. 1381/2013, ktorým sa ustanovuje program Práva, rovnosť a občianstvo na roky 2014 – 2020). Spolu s programom Spravodlivosť (nariadenie č. 1382/2013) bola na tento program na obdobie do roku 2020 pridelená suma 15 686 miliónov EUR (nariadenie o VFR č. 1311/2013), pričom program združuje šesť programov z obdobia financovania 2007 – 2013, medzi ktoré patrí aj [program Daphne III](#) (rozhodnutie č. 779/2007) a oddiely „Antidiskriminácia a rozmanitosť“ a „Rodová rovnosť“ [programu v oblasti zamestnanosti a sociálnej solidarity](#) (Progress) (rozhodnutie 1672/2006/ES).

V prílohe k nariadeniu (EÚ) č. 1381/2013 sa uvádza, že presadzovanie rodovej rovnosti sa bude financovať spolu s ostatnými antidiskriminačnými opatreniami patriacimi do skupiny 1, na ktorú je určených 57 % pridelených finančných prostriedkov. Boj proti násilliu páchanému na ženách je zahrnutý do skupiny 2, ktorá získala 43 % celkového finančného balíka programu.

Na rok 2019 dosahujú prostriedky v rozpočtovom riadku 33 02 02 (Podpora nediskriminácie a rovnosti) sumu 37 262 000 EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch, čo znamená aj nárast v platbách v porovnaní s rokmi 2015, 2016, 2017 a 2018 a svedčí o pokroku pri vykonávaní tohto programu. Okrem toho sa do rozpočtového riadku 33 02 01 (zabezpečenie ochrany práv a posilnenie postavenia občanov) pridělila suma 27 164 000 EUR, ktorá má okrem iného prispievať k ochrane pred všetkými formami násillia páchaného na ženách a k boju proti tomuto násilliu. Tento údaj tiež predstavuje zvýšenie oproti sume pridelennej na rok 2018.

Štúdiá zverejnená na jeseň 2016 na žiadosť Výboru Európskeho parlamentu pre práva žien a rodovú rovnosť (FEMM) poskytuje prehľad o podiele rozpočtu EÚ, ktorý sa vynakladá na rodovú rovnosť^[3] vo vybraných členských štátoch.

2. Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE)

Európsky Parlament a Rada v decembri 2006 založili Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, ktorý sídli v litovskom Vilniuse a ktorého všeobecným cieľom je prispievať k presadzovaniu rodovej rovnosti a posilňovať ho, čo zahŕňa uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých politikách EÚ a národných politikách. Bojuje aj proti diskriminácii na základe pohlavia a zvyšuje informovanosť o rodovej rovnosti poskytovaním technickej pomoci inštitúciám EÚ, a to zbieraním, analýzou a šírením údajov a metodických nástrojov (pozri online stredisko EIGE pre zdroje a dokumentáciu: <http://eige.europa.eu/content/rdc>).

3. EIGE ako predsednícka organizácia siete agentúr EÚ v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí

V roku 2018 EIGE predsedal sieti agentúr EÚ v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (SVV). Sieť bola zriadená v roku 2006 a pozostáva z deviatich agentúr EÚ, ktoré sa zaoberajú celým radom otázok spravodlivosti a bezpečnosti, ako je migrácia a riadenie hraníc, boj proti obchodovaniu s drogami, organizovanému zločinu a obchodovaniu s ľuďmi, ľudské a základné práva a rodová rovnosť. V roku 2018 sieť skúmala vplyv digitalizácie v príslušných oblastiach činnosti agentúr s osobitným zameraním na rôzne spôsoby, akými technológia ovplyvňuje mladé ženy a mužov. Výsledky tohto výskumu ukazujú, ako môžu agentúry prispieť k odstraňovaniu rizík, zaisteniu bezpečnosti a podpore rovnosti v Európe. Záverečná správa a zistenia siete z roku 2018 boli predložené na zasadnutí výboru FEMM v marci 2019 a sú k dispozícii online (<https://eige.europa.eu/publications/eu-justice-and-home-affairs-agencies-cooperation-2018-final-report>).

4. Charta žien a strategický záväzok v oblasti rodovej rovnosti 2016 – 2019

5. marca 2010 prijala Komisia Chartu žien s cieľom zlepšiť podporu rovnosti žien a mužov v Európe a na celom svete^[4].

V decembri 2015 Komisia uverejnila [Strategický záväzok v oblasti rodovej rovnosti na roky 2016 – 2019](#)^[5] ako nadväzný dokument a predĺženie stratégie Komisie pre rovnosť medzi mužmi a ženami (2010 – 2015)^[6].

Strategický záväzok sa sústreďuje na týchto päť prioritných oblastí:

— [zvýšenie účasti žien na trhu práce a rovnaká ekonomická nezávislosť](#),

[3][http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571388/IPOL_STU\(2016\)571393_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571388/IPOL_STU(2016)571393_EN.pdf).

[4]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:em0033>.

[5] Pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Strategický záväzok v oblasti rodovej rovnosti na roky 2016 – 2019 (SWD)(2015)0278).

[6] Úvahy o novej stratégii sa začali v septembri 2014 seminárom na tému Nová stratégia pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2015, ktorým sa začala príprava iniciatívnej správy výboru FEMM, ktorá viedla k prijatiu uznesenia Parlamentu z 9. júna 2015 o stratégii EÚ pre rovnosť medzi ženami a mužmi na obdobie po roku 2015 (Ú. v. EÚ C 407, 4.11.2016, s. 2). Príspevky k semináru sú k dispozícii na webovej stránke Európskeho parlamentu.

- [zmenšenie rodových rozdielov v odmeňovaní, zárobkoch a dôchodkoch, a v dôsledku toho boj proti chudobe žien,](#)
- [podpora rovnosti žien a mužov pri prijímaní rozhodnutí,](#)
- [boj proti rodovo motivovanému násiliu a ochrana a podpora obetí,](#)
- [podpora rodovej rovnosti a práv žien na celom svete.](#)

5. Akčný plán pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020

26. októbra 2015 Rada prijala Akčný plán pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020^[7] na základe spoločného pracovného dokumentu Komisie a Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: Premena života dievčat a žien prostredníctvom vonkajších vzťahov EÚ v období 2016 – 2020^[8]. Nový akčný plán pre rodovú rovnosť zdôrazňuje, že je potrebné v plnej miere a rovnako uplatňovať všetky ľudské práva a základné slobody žien a dievčat, ako aj dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien a dievčat.

6. Ciele trvalo udržateľného rozvoja

Valné zhromaždenie OSN prijalo 25. septembra 2015 rezolúciu o rozvojovom programe po roku 2015 s názvom Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj^[9]. V Agende 2030 sa uvádza 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja a 169 čiastkových cieľov, ktoré nadobudli platnosť 1. januára 2016. Ciele trvalo udržateľného rozvoja vychádzajú z miléniových rozvojových cieľov (MRC). Na rozdiel od MRC, ktoré boli určené len pre činnosť v rozvojových krajinách, sa ciele trvalo udržateľného rozvoja uplatňujú na všetky krajiny. Cieľ trvalo udržateľného rozvoja č. 5, dosiahnutie rodovej rovnosti a posilnenie postavenia všetkých žien a dievčat, obsahuje 5 čiastkových cieľov.

7. Pristúpenie EÚ k Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor)

Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a boji proti nemu (Istanbulský dohovor), ktorý nadobudol platnosť v roku 2014, je prvým právne záväzným medzinárodným nástrojom zameraným na predchádzanie a boj proti násiliu páchanému na ženách a dievčatách na medzinárodnej úrovni. Ustanovuje sa ním komplexný rámec právnych a politických opatrení na predchádzanie takémuto násiliu, podporu obetí a trestanie páchatel'ov. Do novembra 2017 bol podpísaný všetkými členskými štátmi EÚ a do marca 2018 ho ratifikovalo 17 z nich (Belgicko, Cyprus, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko). V dohovore sa stanovuje aj pristúpenie EÚ, a to v rozsahu jej právomocí.

V októbri 2015 Európska komisia predložila plán na prípadné pristúpenie EÚ k Istanbulskému dohovoru a po ňom nasledovali v marci 2016 dva návrhy rozhodnutí Rady, jeden o podpise a druhý o uzatvorení (ratifikácii) Istanbulského dohovoru v mene Európskej únie.

[7]Závery Rady o Akčnom pláne pre rodovú rovnosť na roky 2016 – 2020, 26. októbra 2015.

[8]21.9.2015, SWD(2015)0182.

[9]Rezolúcia 70/1 prijatá Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015.

Po diskusiách v Rade sa rozhodlo, že návrh rozhodnutia o podpísaní dohovoru by sa mal rozdeliť na dve rozhodnutia, jedno týkajúce sa justičnej spolupráce v trestných veciach a druhé azylu a zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Tieto dve rozhodnutia Rady boli prijaté v máji 2017, následne komisárka EÚ pre spravodlivosť, spotrebiteľov a rodovú rovnosť Věra Jourová podpísala Istanbulský dohovor v mene Európskej únie 13. júna 2017.

Podpísanie je prvým krokom v procese pristúpenia EÚ k dohovoru. Pristúpenie si teraz vyžaduje prijatie rozhodnutí Rady o uzavretí dohovoru. Na úrovni Rady je rámcom pre rokovania o legislatívnych návrhoch pracovná skupina pre základné práva, občianske práva a voľný pohyb osôb (FREMP – medziinštitucionálny spis [2016/0063 \(NLE\)](#)), ktorej rokovania sú v súčasnosti zamerané na kódex správania, ktorý definuje spôsob, akým EÚ a jej členské štáty budú spolupracovať na vykonávaní dohovoru.

Uzavretie pristúpenia k dohovoru si vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu.

ÚLOHA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Európsky parlament zohráva dôležitú úlohu v podpore politík rovnakých príležitostí, a to najmä prostredníctvom svojho Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (FEMM). V oblasti rovnakého zaobchádzania na trhu práce Parlament koná na základe riadneho legislatívneho postupu (spolurozhodovanie), napríklad pokiaľ ide o:

- návrh smernice o zlepšení rodovej vyváženosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach ([COM\(2012\)0614](#)) (pozri pozíciu Parlamentu v prvom čítaní prijatú koncom roka 2013)^[10],
- revíziu smernice 92/85/EHS (pozri vyššie). V prvom čítaní^[11] Parlament obhajoval dlhšie obdobie plne platenej materskej dovolenky, t. j. 20 týždňov^[12]. Keďže sa nepodarilo dosiahnuť dohodu medzi Parlamentom a Radou o návrhu Komisie, Komisia návrh stiahla a nahradila ho plánom postupu iniciatívy s názvom Nový začiatok s cieľom riešiť výzvy týkajúce sa zladenia pracovného a súkromného života pracujúcich rodín^[13].

Parlament okrem toho prispieva k celkovému vývoju politiky v oblasti rodovej rovnosti prostredníctvom svojich iniciatívnych správ a upozorňovaním iných inštitúcií na konkrétne problémy, medzi ktoré patria:

[10]Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 20. novembra 2013 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zlepšení rodovej vyváženosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach – Ú. v. EÚ C 436, 24.11.2016, s. 225.

[11]Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2010 o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/85/EHS o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok – Ú. v. EÚ C 70 E, 8.3.2012, s. 162.

[12]Pre porovnávaciu analýzu právnych ustanovení v členských štátoch pozri štúdiu tematickej sekcie C Európskeho parlamentu pre Práva občanov a ústavné veci s názvom Materská, otcovská a rodičovská dovolenka: údaje o trvaní a mierach kompenzácie v Európskej únii, vydanú v roku 2015, ktorá je k dispozícii na webovej stránke Európskeho parlamentu.

[13]http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_012_new_initiative_replacing_maternity_leave_directive_en.pdf.

- boj proti násiliu páchanému na ženách, a to prijatím legislatívnej iniciatívnej správy, v ktorej požaduje legislatívnu iniciatívu Komisie na základe článku 84 ZFEÚ na presadzovanie a podporovanie činností členských štátov v oblasti prevencie násillia voči ženám a dievčatám. Toto uznesenie obsahuje rad odporúčaní^[14] a výbor FEMM zriadil osobitnú pracovnú skupinu, ktorá nadväzuje na toto uznesenie,
- Medzinárodný deň žien 2019, ktorý bol zameraný na silu žien v politike. Zvolená téma je základom práv žien, pretože vymedzuje schopnosť žien zúčastňovať sa na kolektívnej správe našich spoločností a rozhodovať o nej. Rovnosť medzi ženami a mužmi je jedným z cieľov Európskej únie. Právne predpisy, judikatúra a zmeny zmlúv postupne pomohli upevniť túto zásadu a uplatňovať ju v EÚ. Európsky parlament bol vždy oddaným obhajcom rodovej rovnosti a toto podujatie zdôrazňuje význam prítomnosti žien v politike, najmä v rámci nadchádzajúcich volieb do Európskeho parlamentu,
- odporúčanie Európskeho parlamentu Rade o prioritách EÚ pre 62. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien (CSW), ktoré vyzýva na posilnenie postavenia vidieckych žien a prístupu žien k médiám a informačným a komunikačným technológiám a ich vplyvu a použitia ako nástroja na posilnenie postavenia žien^[15]. Delegácia výboru FEMM sa zúčastnila na zasadnutí Komisie OSN pre postavenie žien v marci 2018.

Parlament sa tiež snaží o uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti pri práci všetkých svojich výborov^[16]. Na tento účel boli vytvorené dve siete pre uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, ktoré koordinuje výbor FEMM. Sieť predsedov a podpredsedov pre uplatňovanie rodového hľadiska spája poslancov EP, ktorí podporujú zavedenie rodovej dimenzie do práce svojich príslušných výborov. Podporuje ich sieť administrátorov pre uplatňovanie rodového hľadiska na sekretariáte každého výboru. Skupina na vysokej úrovni pre rodovú rovnosť podporuje odborné vzdelávanie a zvyšovanie povedomia o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti medzi zamestnancami Európskeho parlamentu a politických skupín.

Martina Schonard
04/2019

[14]Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. februára 2014 s odporúčaniami pre Komisiu o boji proti násiliu voči ženám – Ú. v. EÚ C 285, 29.8.2017, s. 2.

[15]Odporúčanie Európskeho parlamentu Rade z 1. marca 2018 o prioritách EÚ pre 62. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien – Ú. v. EÚ C 129, 5.4.2019, s. 58.

[16]Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2003 o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v Európskom parlamente – Ú. v. EÚ C 61E, 10.3.2004, s. 384.

